

Reizen naar morgen, ook in de Voerstreek

VOOR EEN DUURZAAM
EVENWICHT TUSSEN
TOERISME EN LEEFBAARHEID

Beste Voerenaars

COLOFON

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Joris Gaens, burgemeester Voeren

TEKST & REDACTIE
Gemeentelijke dienst Communicatie, Erika Brouwers

VORMGEVING
Luc Schreurs (Blikvoer)

FOTO'S
Toerisme Voerstreek
Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren

DRUK
Haletra Printing

REDACTIEADRES
Gemeenteplein 1, 3798 Voeren

Reizen naar morgen, ook in de Voerstreek. Een vernieuwde visie over het toerisme dringt zich op, aangezien het evenwicht tussen het toerisme en de leefbaarheid binnen de gemeente onder druk staat. Het uitzonderlijke landschap in de Voerstreek, met zijn authentieke en ongerekte aard, bouwkundig- en landschappelijk erfgoed, topnatur en het uitgesproken heuvelachtige karakter blijft immers niet onopgemerkt. Als gevolg stijgt het aantal toeristen van onze streek jaar na jaar. In 2012 telde onze gemeente 95.000 toeristische overnachtingen. In 2020 steeg dit aantal naar 186.000. Dit is met andere woorden een verdubbeling op acht jaar. Een tweede opvallende vaststelling is dat één inwoner op twee kan overnachten in een bed van een toeristisch verblijf (dit is 55%; het Limburgs gemiddelde bedraagt daarentegen 7%).

Deze cijfers geven aan dat het toerisme een steeds prominentere rol inneemt binnen onze gemeente. We moeten wel bewaken dat het draagvlak voor het toerisme bij de eigen inwoners behouden blijft en de draagkracht niet overschreden wordt. De Voerstreek moet authentiek blijven met een kwalitatief toerisme. Belangrijk is dat de leefbaarheid binnen de dorpskernen voor de eigen inwoners gegarandeerd blijft.

Om meer inzicht te bekomen welke impact het toerisme heeft op de leefbaarheid binnen de gemeente, voerden we in de lente van 2021 een bevraging bij de inwoners uit onder begeleiding van Toerisme Vlaanderen. We luisterden hoe de Voerenaars dachten over hun plek, over (te veel of genoeg) bezoekers en het belang van toerisme voor hun eigen omgeving en levenskwaliteit. Uit deze bevraging leiden we af dat toerisme belangrijk is voor de streek en voor veel positieve effecten zorgt, maar daartegenover groeit bij zowel inwoners, ondernemers als bezoekers het besef dat toerisme op het vlak van draagkracht tegen een grens aanbotst.

De cijfers en de resultaten van de bevraging hebben inspiratie en een draagvlak gecreëerd om een vernieuwde visie te schrijven én beleidsmaatregelen te formuleren die moeten bijdragen tot een florerende gemeenschap, een gemeenschap met een duurzaam en stabiel evenwicht tussen het toerisme en de levenskwaliteit van de eigen inwoners.

Met deze informatiebrochure willen we inzicht geven in de visie en de te nemen beleidsmaatregelen. Het is een verhaal gebaseerd op een strategie waarbij we uitdrukkelijk niet kiezen voor 'meer' maar voor 'beter'. Een positief verhaal dat bijdraagt aan het welbevinden van onze inwoners, bezoekers en ondernemers.

Joris Gaens

Burgemeester Voeren

Voeren in cijfers

4.280 inwoners op 5.073 ha

Dat is 84 inw/km².
In het Vlaams gewest 468 inw/km².

996 ha bos

Dat is 19% van de oppervlakte.
Het Vlaams gemiddelde is 10%.

2.321 bedden voor toeristen

Dat zijn 178.390 overnachtingen per jaar (excl. zakelijk toerisme). 14,7% werkt in de toeristische sector. Het gemiddelde voor Vlaanderen is 4,4%.

125 km wandelroutes

Dit is de grootste dichtheid aan trage wegen in Vlaanderen.

18 beschermd landschappen en dorpsgezichten

Dat is 31% van de oppervlakte.
Het Vlaams gemiddelde is 4%.

3.188 ha landbouwgebied

Dat is 63% van de oppervlakte.
Het Vlaams gemiddelde is 46%.

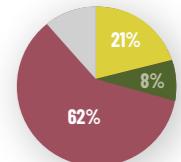

1.592 ha Natura 2000

Dat is 31% van de oppervlakte.
Het Vlaams gemiddelde is 12,3%.

- 825 ha oude boskernen
- 25% herbergt hoge natuurwaarden (t.o.v. Vlaams gemiddelde van 10%)
- 16 habitats
- 13 beschermde soorten
- Eigendomsverdeling

Vlaanderen
Natuurvereniging
Privé

38 beschermd monumenten

300 erfgoedrelicten

1 stiltegebied

Het aantal toeristische overnachtingen is het voorbije decennium nagenoeg verdubbeld. In bepaalde periodes loopt het aandeel bezoekers op tot het tienvoud van de inwoners.

Daarnaast stellen we vast dat door de stijging van het aantal slaapgelegenheden voor toeristen ongeveer één inwoner op twee kan overnachten in de aanwezige bedden van de toeristische verblijven. Dit komt neer op 55% terwijl het Limburgse gemiddelde 7% bedraagt. Deze cijfers tonen het toenemende succes aan van de Voerstreek als toeristische bestemming.

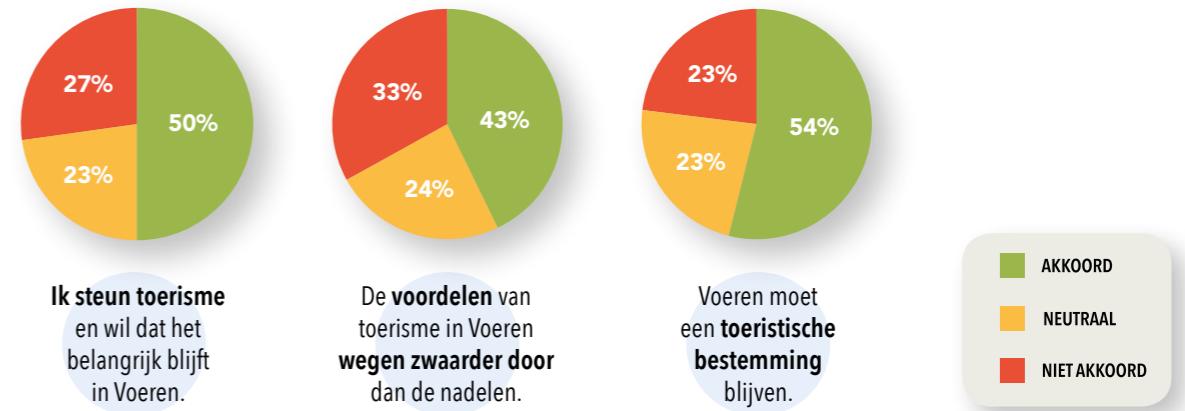
De Voerenaar aan het woord

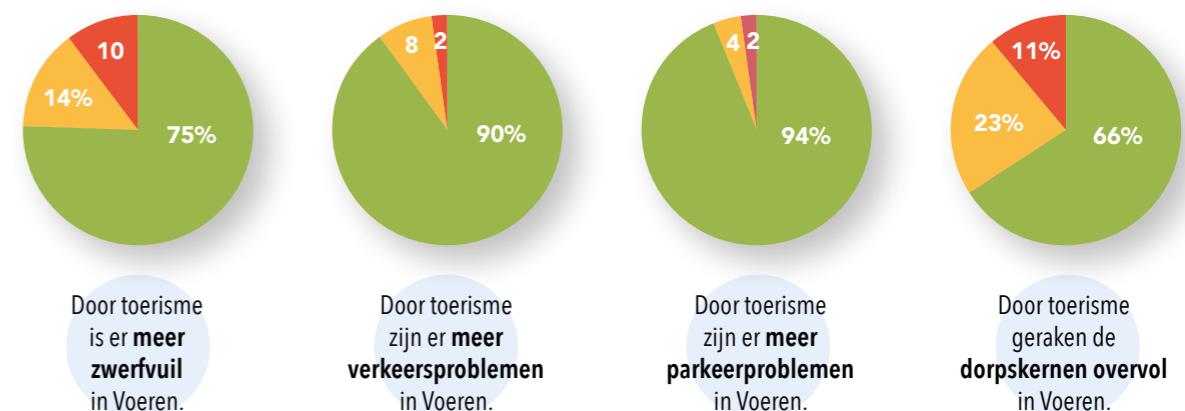
Toerisme is heel belangrijk maar het draagvlak ervoor bij de Voerenaars is dat evenzeer. We staan op een kantelpunt en dus zullen we een beleid voeren dat goed is voor Voeren, de Voerenaars en de bezoekers. Om dit draagvlak te creëren is het belangrijk om rekening te houden met de mening van de Voerenaars.

Hoe denken de Voerenaars over hun plek, over het aantal bezoekers en het belang van toerisme voor hun eigen omgeving en levenskwaliteit? Samen met Toerisme Vlaanderen formuleerden we vanuit verschillende luisteroefeningen inzichten over hoe het toeristisch beleid zou moeten evolueren en hoe toerisme op een duurzame manier positief kan bijdragen aan onze samenleving.

Uit de **bevraging van Toerisme Vlaanderen** (dd. juni 2021) concluderen we dat Voeren een toeristische bestemming moet blijven die ondersteund moet worden door het beleid. Toerisme zorgt immers voor inkomsten en veel inwoners zijn werkzaam in de toeristische sector.

De Voerenaars ondervinden ook nadelen ten gevolge van het toerisme. 90% vindt dat er verkeers- en parkeerproblemen zijn en men ervaart drukte in de dorpskernen. Ook vindt 75% dat er meer zwerfvuil is ten gevolge van het toerisme in onze gemeente.

Als positieve punten zorgt het toerisme voor meer levendigheid, het is beter voor de lokale economie en beter voor investeringen in onder meer het landschap en erfgoed.

Visie toerisme in de Voerstreek

Florerende bestemmingen hebben een eigen karakter, een uitgesproken persoonlijkheid en een eigen gevoel; authenticiteit is er troef. Een duurzaam toerisme 2.0 draagt positief bij aan de samenleving, de bewoners en de bezoekers, aan de ondernemers, aan de natuur en aan de omgeving.

Reizen naar morgen wil bestemmingen laten floreren door verbondenheid te creëren tussen plek, bezoeker, ondernemer en bewoner. Die focus is nieuw en anders dan het toerisme dat zich gewoonlijk laat meten in aantallen reservaties, overnachtingen of dagtrips. We willen de kwantitatieve expansie op het vlak van toerisme verschuiven naar een kwalitatieve ontwikkeling.

We streven naar een evenwichtige gemeente, waarbij er een evenwicht is wat het aantal bezoekers betreft, het aantal vakantiewoningen, de financiële bijdrage van bezoekers,... Alle actoren samen moeten de meerwaarde van het toerisme ondervinden.

Een **toeristisch-recreatieve visie** voor Voeren legt de nadruk op:

AUTHENTIEK LANDSCHAP

Behoud van kleinschaligheid, authenticiteit, rust en stilte. De nadrukkelijke voorkeur ligt op een zachte vorm van recreatie (wandelen en fietsen) en een bescherming van de kwetsbare zones (o.a. de Natura 2000-gebieden en stiltegebieden). De **ecologische en cultuurhistorische rijkdom van het landschap** blijft behouden en wordt versterkt.

LEEFBARE DORPSKERKEN

Alle vormen van massatoerisme tegengaan en bezoekers zo veel mogelijk spreiden in tijd en ruimte. Nu zijn er piekmomenten waarop de toeristische druk hoog is. Dit tast de leefbaarheid van de dorpskerken en de bewegingsvrijheid van de lokale inwoners en ondernemers aan, net als het landschap en de hoge natuurwaarden. Er moet een **evenwicht** zijn tussen het aantal **vakantiewoningen** en de woningen bedoeld voor **permanente bewoning**.

INVESTEREN IN DE GEMEENTE

Bezoekers moeten mee een financiële bijdrage leveren voor investeringen in de gemeente, waaronder het onderhoud van het landschap, aanleg parkings, aanleg fietspaden,... Zo komen deze **investeringen ten goede van** zowel de **toeristische sector**, als voor de **eigen inwoners**.

STABIEL ONDERNEMERSCHAP

Toerisme in Voeren zorgt voor welvaart. Bezoekers genereren inkomsten die veel ondernemers ten goede komen. Het **economiche belang voor lokale uitbaters en ondernemers** mag niet in het gedrang komen. Toerisme zorgt voor creativiteit en levendigheid in onze gemeente.

KWALITEIT BOVEN KWANTITEIT

De Voerstreek moet een toeristische bestemming blijven. Het draagt bij aan een positief imago en een florerende gemeente. De evolutie van het stijgend aantal bezoekers mag zich niet doorzetten. We kiezen bewust voor een kwalitatief toerisme en leggen minder de nadruk op kwantiteit. Zo streven we naar een maximum aantal **kleinschalige, karaktervolle logies**.

"Het besef groeit dat 'meer' niet steeds gelijk staat aan 'beter'."

Met deze visie ligt de gemeente Voeren in lijn met de visie van Toerisme Vlaanderen.

Reizen naar morgen: beleidsmaatregelen

Hoe willen we onze toeristisch-recreatieve visie voor Voeren realiseren?

Verschillende beleidsmaatregelen moeten het duurzame evenwicht tussen toerisme en de levenskwaliteit van de inwoners garanderen en moeten leiden naar een florerende gemeenschap, waar alle deelnemers de meerwaarde van het toerisme ondervinden.

De beleidsmaatregelen vormen een samenhangend geheel waarbij rekening werd gehouden met de evolutie van het toerisme van de voorbije jaren en de resultaten van de bevraging van Toerisme Vlaanderen.

1

De oprichting van een landschapsfonds

Toerisme is een belangrijke economische pijler in Voeren. Om te waken over de leefbaarheid van de dorpen en het behoud van het typische landschap, richten het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren, Toerisme Voerstreek en de gemeente Voeren een **Landschapsfonds Voerstreek** op.

We starten in het voorjaar van 2022 met een online bewustwordingscampagne voor bezoekers waarin we hen vertellen over de kwaliteiten én de kwetsbaarheid van de Voerstreek. Daarnaast willen we hen graag prikkelen bij te dragen aan een florerende Voerstreek, met een sterk landschap en leefbare dorpskernen!

Deze campagne moet leiden naar meer **wederzijds begrip** tussen inwoners en bezoekers. Het moet bezoekers doen inzien dat Voeren voornamelijk een plattelands- en landbouwgemeente is waar mensen wonen en werken.

Hiermee wordt invulling gegeven aan het resultaat van de bevraging van Toerisme Vlaanderen om de bezoekers te stimuleren een bijdrage te leveren aan het onderhoud van het landschap.

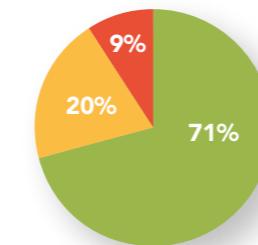
2

Dynamische vergunningenstop voor nieuwe vakantieverblijven

Er wordt een dynamische stop aangaande het verlenen van vergunningen voor nieuwe vakantieverblijven ingevoerd. De bevraging van Toerisme Vlaanderen toont dat slechts 18% van de respondenten tegen de invoering van een vergunningenstop is.

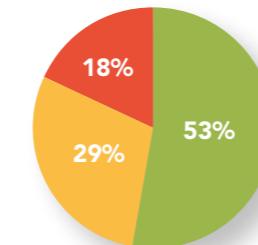
De reden voor het invoeren van deze maatregel is **tweeledig**:

- Het aantal **overnachtingen** van bezoekers is de laatste jaren zeer **sterk toegenomen**. Om deze stijging een halt toe te roepen, is een dynamische vergunningenstop wenselijk.
- Bij het verlenen van elke vergunning voor een vakantieverblijf is er een potentiële woning die niet meer gebruikt kan worden als **permanente woonst**. Als de evolutie van het stijgend aantal vakantieverblijven zich zou blijven verder zetten, wordt het voor (jonge) mensen steeds moeilijker om een woning te vinden. Bovendien zal

Bezoekers stimuleren een **bijdrage** te leveren aan het **onderhoud** van het Voerense landschap

"Het landschapsfonds geeft de bezoeker de mogelijkheid om een financiële bijdrage te leveren die onder meer ingezet kan worden voor het onderhoud van het landschap."

Een **vakantiewoningstop** invoeren zou mijn gemeente goed doen

een **schaarse markt** ook een invloed hebben op de aankoopprijzen van de woningen. Om de gemeente ook op dit vlak leefbaar te houden is het reguleren van het aantal nieuwe vakantieverblijven wenselijk. Zo blijft het voor de eigen (jonge) inwoners mogelijk om een betaalbare woning in de eigen gemeente aan te kopen.

We voorzien enkele uitzonderingen op deze maatregel; meer bepaald laten we actieve landbouwbedrijven toe om nieuwe vakantieverblijven uit te baten. Landbouwbedrijven dragen immers bij tot het landschapsonderhoud en willen we blijven ondersteunen. Een nevenactiviteit kan de nodige inkomsten genereren om een levensvatbaar bedrijf te behouden.

3

Uitwerken van een gemeentelijk parkeerbeleid

Het stijgend aantal toeristen heeft ook een stijgend aantal auto's, verkeerstromen en -drukte met zich meegebracht. Op verschillende plaatsen in de gemeente doen zich parkeerproblemen voor. De inrichting van het openbaar domein is met andere woorden niet op alle vlakken mee geëvolueerd ten opzichte van het stijgend aantal toeristen. Vandaar zal er een holistisch, gemeentebreed parkeerbeleid uitgewerkt worden om verbeteringen aan te brengen op de knelpuntlocaties. Zo wordt er onder meer:

- in 's-Gravenvoeren de parking op de Boomstraat ingericht;
- in Sint-Martens-Voeren de aanleg van een nieuwe parking onderzocht;
- in de dorpskernen het parkeren door bezoekers ontmoedigd;
- binnen de gemeente een betere bewegwijzering voorzien om de bezoekersstromen naar de parkings te sturen.

AKKOORD
NEUTRAAL
NIET AKKOORD

4

Naar een nieuw belastingmodel: de bezoeker draagt bij

Het nieuwe belastingmodel houdt in dat er in 2023 €80 en vanaf 2024 €100 per slaapgelegenheid zal aangerekend worden waarbij de uitbater van een toeristisch verblijf €1 p.p.p.n. als toeristenbelasting kan doorrekenen aan de gast. Deze vorm van belasting heeft de volgende voordelen. Dit model:

- heeft een terugverdientijd na 80 (2023) en 100 (2024) overnachtingen per slaapgelegenheid;
- levert de uitbater een financieel voordeel op indien de bezettingsgraad hoger ligt dan 22% (2023) en 27% (2024-2025);
- laat toe de inkomsten te halen bij de bezoeker en niet meer bij de uitbater van een toeristisch verblijf of bij de inwoners;
- biedt de uitbater van een toeristisch verblijf de mogelijkheid om de belasting transparant zichtbaar te maken voor de gast;
- zorgt voor de geringste administratieve last;
- biedt perspectief voor verhoogde investeringen ten voordele van het toerisme (onderhoud landschap, betere parkeervoorzieningen, fietspaden, onderhoud van wandelwegen,...) en de leefbaarheid van onze gemeente.

6

Alternatieve verdienmodellen voor de landbouw

Om de landbouwsector mee te laten genieten van het toeristisch succes van de streek zal de gemeente de sector ondersteunen door alternatieve verdienmodellen voor te stellen. Zo kunnen de landbouwbedrijven een meerwaardecreatie realiseren.

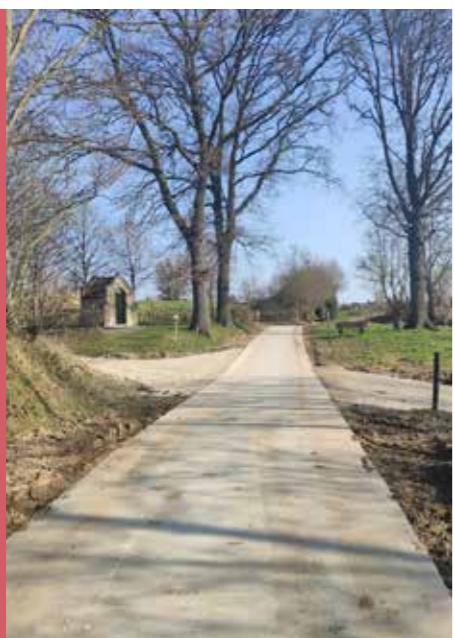
De snel veranderende wereld luidt het einde van een tijdperk in, zo ook in het toerisme. Hierbij is de vraag niet langer wat de gemeente voor het toerisme kan doen, maar ook wat het toerisme voor de gemeente kan betekenen. Samen groeien we naar een florerende gemeenschap, waar het aangenaam wonen is.

Geïnspireerd door:

Toerisme Vlaanderen; Reizen naar morgen
Stad Brugge; Een klavertje vier voor het toerisme in Brugge

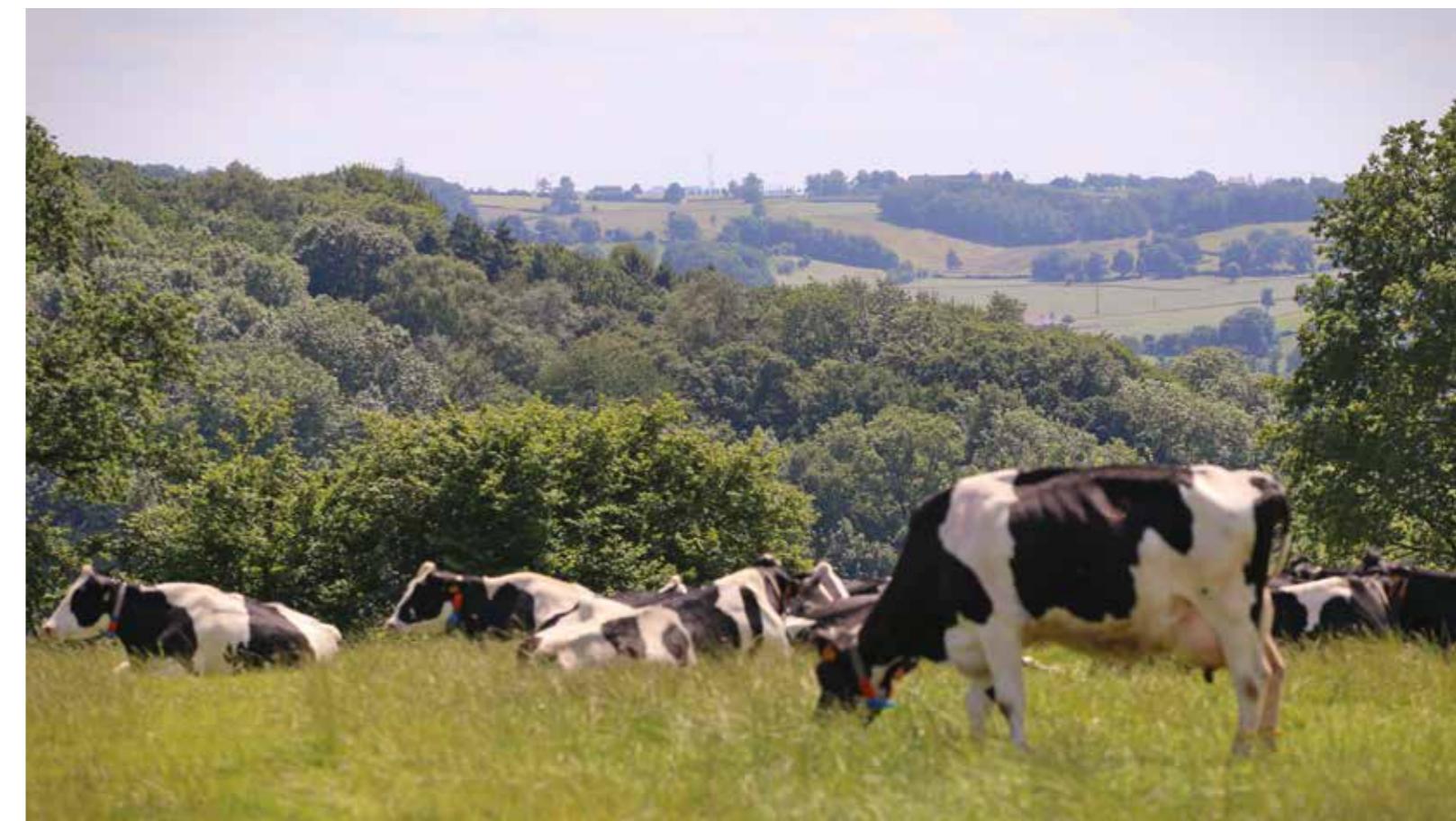
5

Hinderbeperkende maatregelen m.b.t. fietsverkeer en zwerfvuil

De resultaten van de bevraging van Toerisme Vlaanderen laten ook enkele andere negatieve effecten van het toerisme zien; onder meer het hinderend fietsverkeer en zwerfvuil.

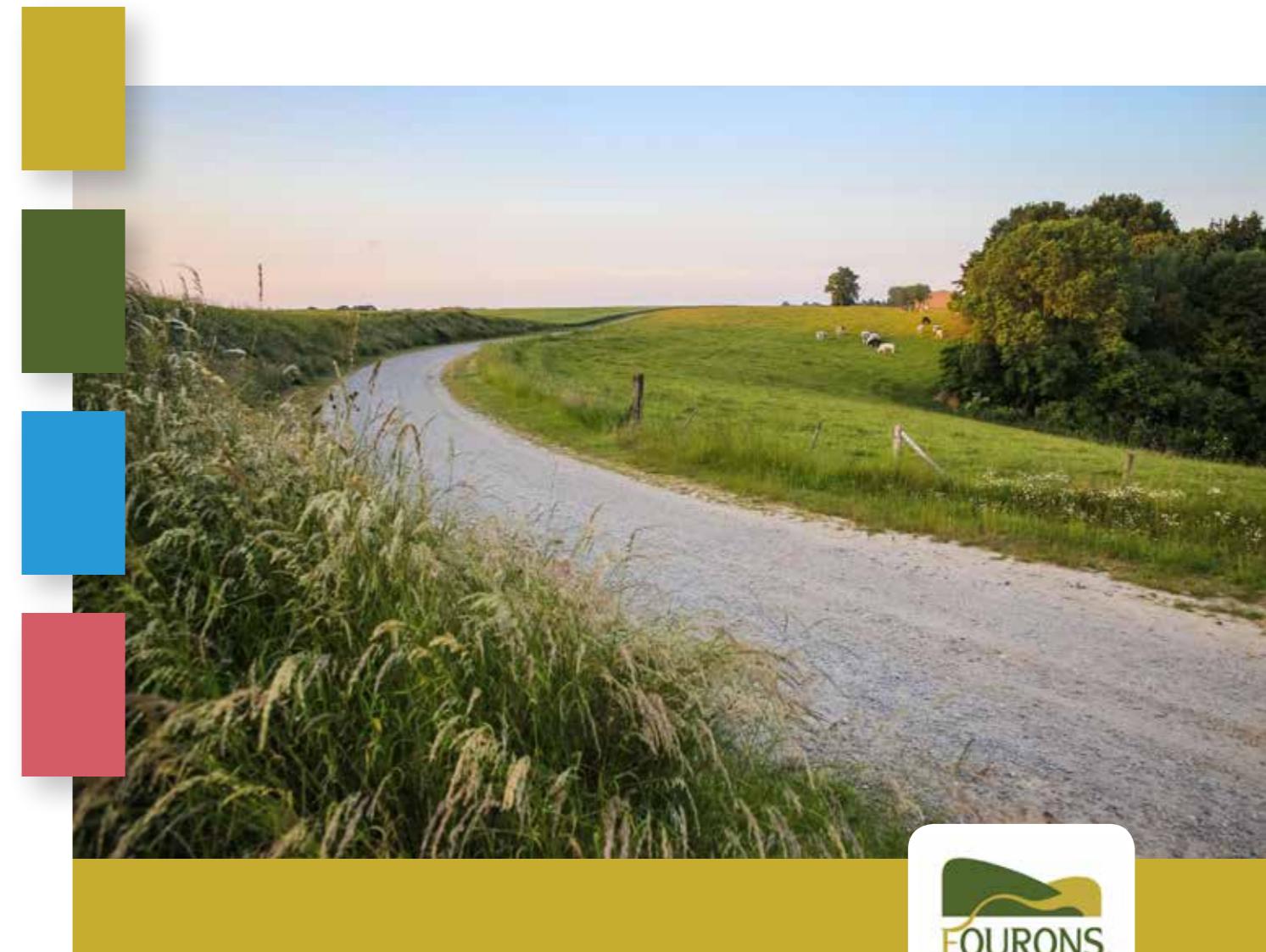
- Door de aanleg van fietspaden kan ervoor gezorgd worden dat het fietsverkeer wordt gescheiden van het autoverkeer. In 2021 en 2022 werden/worden er verschillende fietspaden verbeterd of nieuw aangelegd.
- Elk jaar worden verenigingen financieel ondersteund indien zij zwerfvuil ophalen. De gemeente zal meerdere zwerfvuilacties organiseren en financieel ondersteunen om het zwerfvuil uit het straatbeeld te laten verdwijnen.

En route pour demain, aussi dans les Fourons

POUR UN BON EQUILIBRE
ENTRE LE TOURISME ET
LA QUALITE DE VIE

Chers Fouronnais

COLOPHONE

ÉDITEUR RESPONSABLE

Joris Gaens, bourgmestre de Fourons

TEXTE & RÉDACTION

Service communal de Communication, Erika Brouwers

GRAPHISME & MISE EN PAGE

Luc Schreurs (Blikvoer)

PHOTOS

Toerisme Voerstreek
Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren

IMPRESSION

Haletra Printing

ADRESSE DE LA RÉDACTION

Place communale 1, 3798 Fourons

EN ROUTE POUR DEMAIN, AUSSI DANS LES FOURONS

En route pour demain, également dans les Fourons. Une nouvelle vision du tourisme s'impose, étant donné que l'équilibre entre le tourisme et la qualité de vie au sein de notre commune est de plus en plus mis sous pression. Le paysage exceptionnel de notre région des Fourons, avec son caractère authentique et intact, son patrimoine architectural et paysager, sa nature remarquable et son caractère vallonné prononcé en fait un lieu qui ne passe pas inaperçu. Par conséquent, le nombre de touristes dans notre région ne fait qu'augmenter d'année en année. En 2012, notre commune comptait 95.000 nuitées touristiques. En 2020, ce nombre est passé à 186.000. En d'autres termes, ce nombre a doublé en huit ans. Deuxième constatation frappante : un habitant sur deux peut passer la nuit dans un lit d'un hébergement touristique (c.-à-d.. 55%; contre une moyenne de 7% pour le reste du Limbourg).

Ces chiffres indiquent que le tourisme occupe une place de plus en plus importante dans notre commune. Nous devons toutefois veiller à ce que le soutien au tourisme parmi nos propres résidents soit maintenu sans pour autant dépasser les capacités d'accueil. La région des Fourons doit demeurer authentique avec un tourisme de qualité. Il est essentiel que la qualité de vie des centres villageois pour nos propres citoyens reste garantie.

Afin de pouvoir mieux cerner l'impact du tourisme sur la qualité de vie au sein de la commune, nous avons mené une enquête auprès des habitants au printemps 2021, sous la supervision de Toerisme Vlaanderen. Nous avons écouté ce que les Fouronnais pensaient de leur lieu de vie, du nombre (trop élevé ou suffisant) de visiteurs et de l'importance du tourisme pour leur propre environnement et leur qualité de vie. Nous avons déduit de cette enquête que le tourisme est important pour la région et qu'il est source de nombreux avantages positifs, mais qu'en revanche il naît, tant parmi les résidents que les entrepreneurs ou même les visiteurs, une certaine prise de conscience que le tourisme atteint ses limites en termes de capacité d'accueil.

Les chiffres et les résultats de l'enquête ont constitué une source d'inspiration et de soutien pour élaborer une vision renouvelée ainsi que pour formuler des mesures politiques visant à contribuer à l'émergence d'une communauté prospère, une communauté où règne un équilibre durable et stable entre le tourisme et la qualité de vie de ses propres habitants.

Par le biais de cette brochure d'information, nous voulons donner un aperçu de la vision et des mesures politiques à prendre. Il s'agit d'une histoire basée sur une stratégie dans laquelle nous n'optons pas explicitement pour le "plus", mais pour le "mieux". Une histoire positive qui contribue au bien-être de nos habitants, visiteurs et entrepreneurs.

Joris Gaens

Bourgmestre de Fourons

Fourons on chiffres

EN ROUTE POUR DEMAIN, AUSSI DANS LES FOURONS

4.280 habitants sur 5.073 ha

C'est-à-dire 84 hab/km².
En Région flamande 468 hab/km².

996 ha de bois

C'est 19% de la superficie.
La moyenne flamande est de 10%.

2.321 lits pour touristes

Soit 178.390 overnachtingen nuitées/an (hors tourisme d'affaires). 14,7% travaille dans le secteur touristique. La moyenne en Flandre est de 4,4%.

125 km de circuits de promenade

Et la plus grande densité de voies lentes de Flandre.

18 paysages et sites ruraux protégés classés

C'est 31% de la superficie.
La moyenne flamande est de 4%.

3.188 ha de zone agricole

C'est 63% de la superficie.
La moyenne flamande est de 46%.

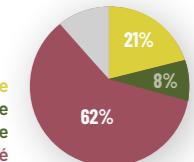

1.592 ha Natura 2000

C'est 31% de la superficie.
La moyenne flamande est de 12,3%.

- 825 ha de forêts anciennes
- 25% abritent de la nature de grande valeur (moyenne flamande de 10%)
- 16 habitats
- 13 espèces protégées
- Partage de propriété

Flandre
Association de protection de la nature
Privé

38 monuments classés

300 vestiges patrimoniaux

1 zone de silence

Le **nombre de nuitées touristiques** a quasiment **doublé** au cours de la décennie écoulée. Durant certaines périodes, le nombre de visiteurs est **dix fois** plus élevé que le nombre d'habitants.

Nous constatons par ailleurs qu'en raison de l'augmentation du nombre de possibilités de logement pour les touristes, environ un habitant sur deux peut passer la nuit dans les lits disponibles dans les logements touristiques. Cela représente **55 %**, la moyenne dans le Limbourg étant de **7 %**. Ces chiffres démontrent bien le succès grandissant de la région des Fourons en tant que destination touristique.

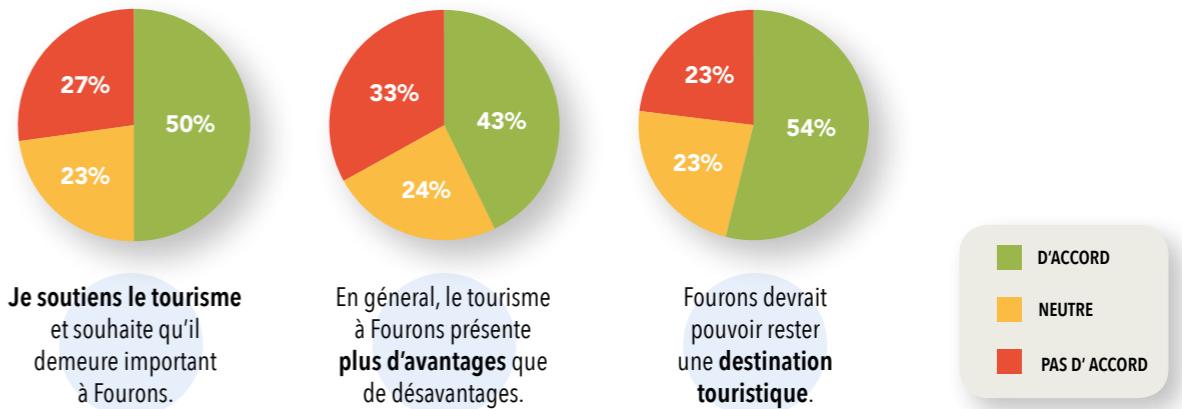
Les Fouronnais ont la parole

Le tourisme revêt une grande importance, mais la limite des capacités pour les Fouronnais l'est tout autant. Nous nous trouvons donc à un tournant majeur et mènerons donc une politique qui soit bonne tant pour Fourons que pour les Fouronnais et les visiteurs. Afin de créer cette base acceptable, il est important de tenir compte de l'opinion des Fouronnais.

Que pensent les Fouronnais de leur lieu de vie, du nombre de visiteurs et de l'importance du tourisme pour leur propre environnement et leur qualité de vie ? En collaboration avec Toerisme Vlaanderen, et à partir de divers exercices d'écoute, nous avons formulé des idées sur la manière dont la politique touristique devrait évoluer et sur la façon dont le tourisme peut contribuer positivement à notre société de manière durable.

De l'enquête de Toerisme Vlaanderen (datant de juin 2021), nous avons conclu que Fourons doit rester une destination touristique qui doit être soutenue par le politique. En effet, le tourisme est source de revenus et de nombreux habitants sont actifs dans le secteur touristique.

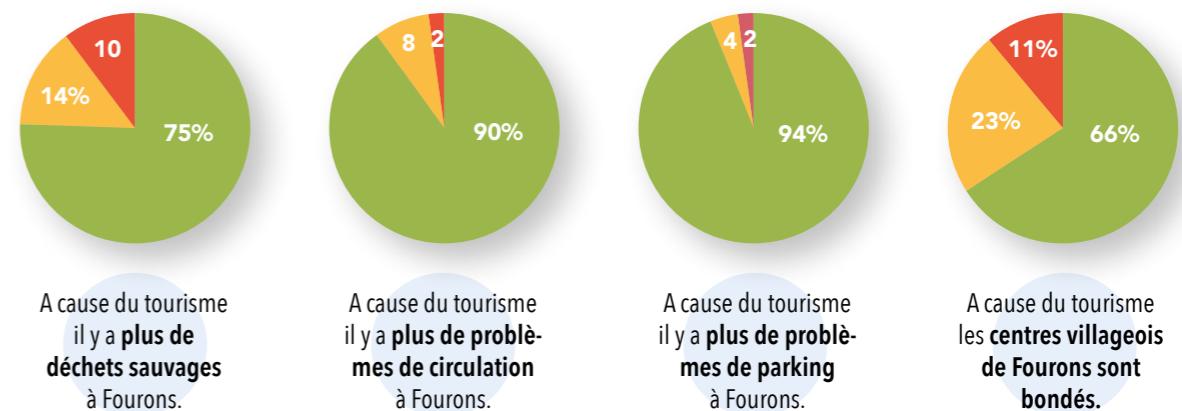

Je soutiens le tourisme et souhaite qu'il demeure important à Fourons.

En général, le tourisme à Fourons présente plus d'avantages que de désavantages.

Fourons devrait pouvoir rester une destination touristique.

En fait, les Fouronnais indiquent aussi que le tourisme présente également des désavantages. Ainsi, 90% estiment qu'il existe des problèmes de circulation et de parking et trouvent qu'il y a trop de trafic dans les centres villageois. De plus, 75% estiment qu'il y a plus de déchets sauvages dus au tourisme dans notre commune.

A cause du tourisme il y a plus de déchets sauvages à Fourons.

A cause du tourisme il y a plus de problèmes de circulation à Fourons.

A cause du tourisme il y a plus de problèmes de parking à Fourons.

A cause du tourisme les centres villageois de Fourons sont bondés.

Parmi les points positifs, on a relevé que le tourisme apporte plus d'animation, il est bénéfique pour l'économie locale et pour les investissements, notamment dans le paysage et le patrimoine.

Conception du tourisme dans la région des Fourons

EN ROUTE POUR DEMAIN, AUSSI DANS LES FOURONS

Les destinations florissantes ont leur propre caractère, leur personnalité propre et leur propre atmosphère; l'authenticité est leur atout. Le tourisme durable 2.0 apporte une contribution positive à la société, aux citoyens et aux visiteurs, aux entrepreneurs, à la nature et à la planète.

"Reizen naar morgen" [En route pour demain] a pour but de permettre aux destinations de s'épanouir en créant un lien entre le lieu, le visiteur, l'entrepreneur et les habitants. Cette approche est nouvelle et différente de celle du tourisme qui se mesure habituellement en nombre de réservations, de nuitées ou d'excursions d'une journée. Au niveau du tourisme, nous voulons passer d'une expansion quantitative à un développement qualitatif.

Nous aspirons à une commune équilibrée, où il existe un équilibre entre le nombre de visiteurs, le nombre de maisons de vacances, la contribution financière des visiteurs, etc. Tous les acteurs doivent pouvoir bénéficier ensemble de la valeur ajoutée du tourisme.

Une **vision touristique et récréative** pour Fourons mettra l'accent sur...

INVESTIR DANS LA COMMUNE

Les visiteurs doivent contribuer financièrement aux investissements dans la commune, dont l'entretien du paysage, la réalisation de parkings, l'aménagement des voies cyclables, etc. De cette façon, ces **investissements profiteront** à la fois au **secteur touristique** et aux **citoyens** de la commune.

UN PAYSAGE AUTHENTIQUE

Préservation de la petite échelle, de l'authenticité, du calme et de la tranquillité. L'accent est mis sur une forme douce de loisirs (marche et vélo) et sur la protection des zones vulnérables (notamment les zones Natura 2000 et les zones de silence). La **richesse écologique et historico-culturelle** du paysage sera préservée et mise en valeur.

CENTRES VILLAGEOIS VIABLES

Éviter toute forme de tourisme de masse et répartir autant que possible les visiteurs dans le temps et l'espace. Il y a actuellement des périodes de pointe où la pression touristique est forte. Ceci nuit à l'habitabilité des centres villageois et à la liberté de mouvement des habitants et des entrepreneurs locaux, ainsi qu'au paysage et aux valeurs naturelles élevées. Il doit y avoir un **équilibre** entre le nombre de **résidences de vacances** et celles destinées à la **résidence permanente**.

UN ENTREPRENEURIAT STABLE

Le tourisme à Fourons crée de la prospérité. Les visiteurs génèrent des revenus qui profitent à de nombreux entrepreneurs. L'**importance économique pour les exploitants et les entrepreneurs locaux** ne doit pas être compromise. Le tourisme apporte créativité et animation à notre commune.

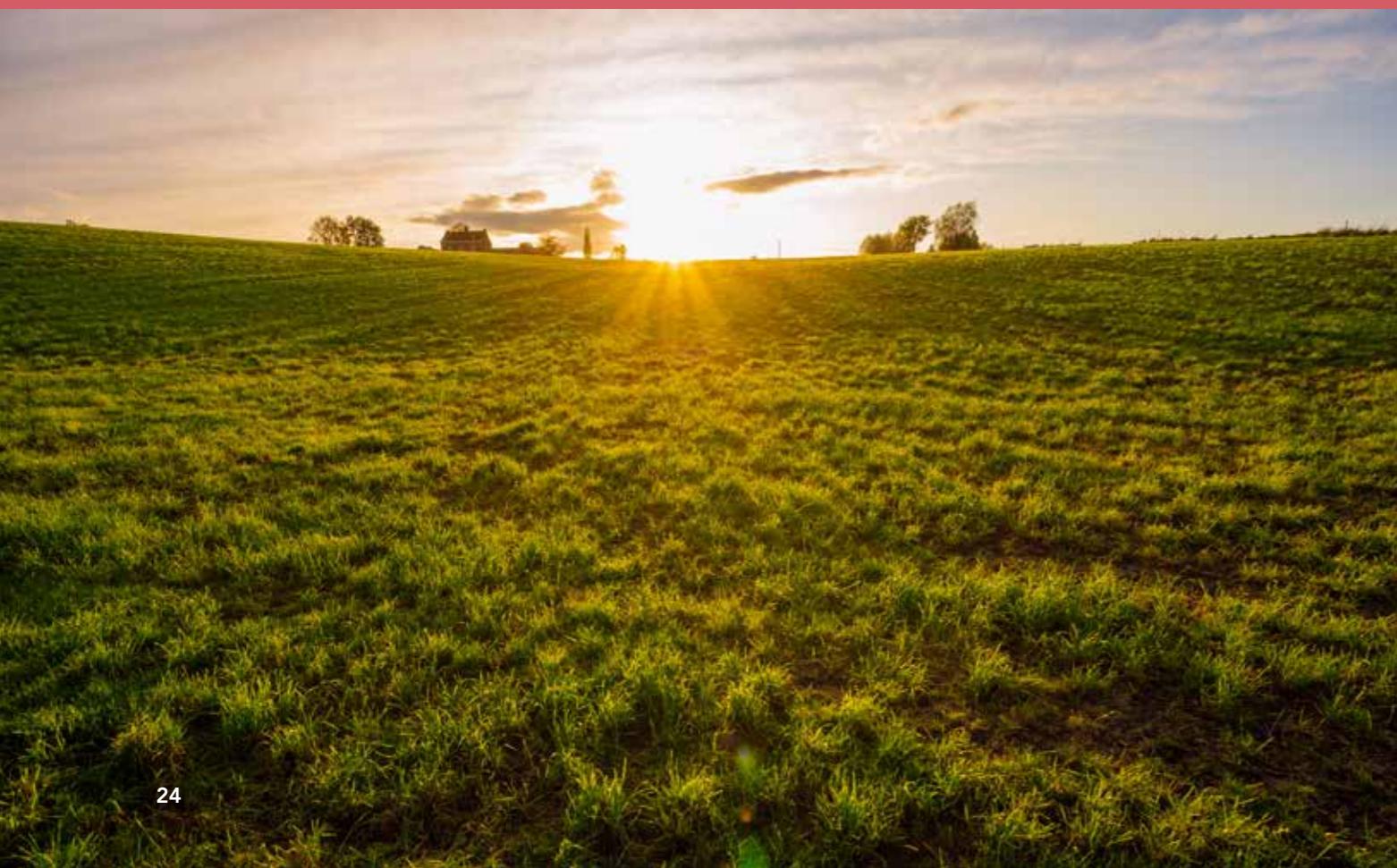
LA QUALITÉ PLUTÔT QUE LA QUANTITÉ

Les Fourons doivent demeurer une destination touristique, ce qui contribue à une image positive et florissante de la commune. L'évolution croissante du nombre de visiteurs ne doit cependant pas se poursuivre. Nous optons en toute conscience pour un tourisme de qualité en mettant moins l'accent sur la quantité. Ainsi, nous aspirons à proposer un **maximum d'hébergements de petite taille** et de **caractère**.

Grâce à cette vision touristique et récréative, la commune de Fourons est en adéquation avec la vision de Toerisme Vlaanderen.

"Il y a une prise de conscience croissante du fait que 'plus' ne signifie pas toujours 'mieux'."

En route pour demain : mesures politiques

Comment voulons-nous réaliser notre vision touristique et récréative pour Fourons ?

Diverses mesures politiques doivent garantir un équilibre durable entre le tourisme et la qualité de vie des habitants et doivent conduire à une communauté florissante, où tous les participants bénéficient de la valeur ajoutée du tourisme. Les mesures politiques forment un ensemble cohérent, tenant compte de l'évolution du tourisme au cours des dernières années et des résultats de l'enquête de Toerisme Vlaanderen.

1

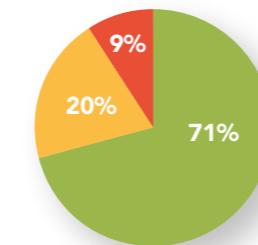
Création d'un fonds paysager

Le tourisme représente un pilier économique important pour Fourons. Afin de veiller à la viabilité de nos villages et à la conservation de notre paysage typique, le Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren, Toerisme Voerstreek ainsi que la commune de Fourons ont créé un **Landschapsfonds Voerstreek** [Fonds paysager].

Au printemps 2022, nous lancerons une campagne en ligne de sensibilisation des visiteurs, leur décrivant les qualités, mais aussi la vulnérabilité de la région des Fourons. En outre, nous aimeraisons inciter les visiteurs à contribuer à la prospérité de la région des Fourons, avec un paysage fort et des villages vivables !

Cette campagne doit favoriser une meilleure **compréhension mutuelle** entre les habitants et les visiteurs. Elle doit permettre au touriste de mieux comprendre que Fourons est avant tout une commune rurale et agricole où les gens vivent et travaillent.

L'on répond ainsi au résultat de l'enquête menée par Toerisme Vlaanderen afin de sensibiliser les visiteurs à contribuer à l'entretien du paysage.

Inciter les visiteurs à fournir une contribution financière à l'entretien du paysage fouronnais.

“Le fonds paysager donne au visiteur la possibilité d'apporter une contribution financière, qui peut être utilisée, entre autres, pour l'entretien du paysage.”

En outre, la **rareté du marché** aura également une influence sur les prix d'achat des habitations. Pour que la commune demeure viable sur ce plan-là également, il est souhaitable de réguler le nombre de nouveaux logements de vacances. Ainsi, la possibilité d'acheter un logement abordable dans leur propre commune restera ouverte aux (jeunes) habitants et la qualité de vie de notre commune.

Nous prévoyons quelques exceptions à cette mesure, notamment en permettant aux exploitations agricoles actives d'exploiter de nouveaux gîtes de vacances. Les exploitations agricoles contribuent en effet à l'entretien du paysage et nous voulons continuer à les soutenir. Une activité complémentaire peut générer les revenus nécessaires pour eux afin de conserver une exploitation viable.

3

Politique communale de stationnement

Le nombre croissant de touristes a également entraîné une augmentation du nombre de voitures, des flux de circulation et des embouteillages. Il existe des problèmes de stationnement à différents endroits de la commune. En d'autres termes, l'organisation du domaine public n'a pas évolué à tous les niveaux en fonction de l'augmentation du nombre de touristes. C'est pourquoi une politique de stationnement globale, à l'échelle de la commune, sera mise en place afin d'apporter des améliorations aux endroits où se situent les goulets d'étranglement. C'est ainsi que :

- le parking le long de la rue de l'Arbre à Fouron-le-Comte sera aménagé;
- à Fouron-Saint-Martin, l'aménagement d'un nouveau parking est à l'étude;
- le stationnement des touristes dans les centres villageois sera découragé;
- une meilleure signalisation sera prévue au sein de la commune afin de guider les flux de touristes vers les endroits où le stationnement est autorisé.

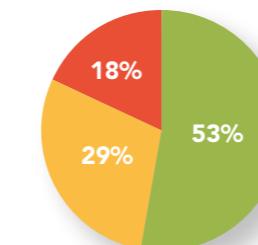
2

Arrêt dynamique de l'octroi de permis pour les nouveaux hébergements de vacances

Un arrêt dynamique de l'octroi de permis pour de nouveaux logements de vacances sera introduit. L'enquête de Toerisme Vlaanderen démontre que seuls 18% des répondants sont contre l'introduction d'un arrêt des permis.

La raison de l'introduction de cette mesure est **double** :

- Le nombre de **nuitées** des visiteurs a **fortement augmenté** au cours de ces dernières années. Afin de stopper cette augmentation, un arrêt dynamique des permis est souhaitable.
- Pour l'octroi de chaque permis de maison de vacances, il y a une logement qui ne peut potentiellement plus être utilisée comme **résidence permanente**. Si l'évolution du nombre croissant de gîtes de vacances se poursuit, il sera de plus en plus difficile pour les (jeunes) habitants de trouver un logement.

L'introduction d'un arrêt des permis pour maisons de vacances serait bénéfique pour ma commune.

D'ACCORD
NEUTRE
PAS D'ACCORD

4

Vers un nouveau modèle de taxation : le visiteur participe

Le nouveau modèle de taxation prévoit que 80 euros seront facturés par logement en 2023 et 100 euros à partir de 2024, l'exploitant d'un logement touristique pouvant facturer au client 1 euro par pers. et par nuit en tant que taxe de séjour. Cette forme d'imposition présente les avantages suivants. Ce modèle :

- a une durée de retour sur investissement après 80 (2023) et 100 (2024-2025) nuitées par unité de couchage
- procure un avantage financier pour l'exploitant si le taux d'occupation est supérieur à 22% (2023) et 27% (2024-2025);
- permet de percevoir les recettes auprès du touriste et non plus auprès de l'exploitant ou des citoyens;
- donne à l'exploitant d'un logement touristique la possibilité de rendre la taxe transparente pour le client;
- garantit la charge administrative la plus faible;
- offre la perspective d'une augmentation des investissements en faveur du tourisme (entretien du paysage, amélioration des infrastructures de stationnement, pistes cyclables, entretien des sentiers de randonnée, etc.).

6

Modèles de revenus alternatifs pour l'agriculture

Afin de faire également profiter le secteur agricole du succès touristique de la région, la commune compte soutenir le secteur en lui proposant des modèles de revenus alternatifs. Ainsi, les exploitations agricoles pourront réaliser une création de plus-value.

L'évolution rapide du monde annonce la fin d'une époque. Il en va de même pour le secteur du tourisme. La question n'est plus de savoir ce que la commune peut faire pour le tourisme, mais plutôt de déterminer ce que le tourisme peut faire pour la commune. Ensemble, nous sommes en train de devenir une communauté florissante où il fait bon vivre.

5

Mesures destinées à limiter les nuisances

Les résultats de l'enquête de Toerisme Vlaanderen ont montré également quelques autres impacts négatifs du tourisme, notamment la circulation gênante des cyclistes et les déchets sauvages.

- Grâce à l'aménagement de pistes cyclables, il est possible de veiller à scinder la circulation des cyclistes du trafic des voitures. En 2021 et 2022, différentes pistes cyclables ont été/sont améliorées ou nouvellement aménagées.
- Chaque année, des associations bénéficient d'un soutien financier moyennant la collecte de leur part des déchets sauvages. La commune organise des actions contre ces déchets. L'organisation et le soutien financier d'actions plus nombreuses contre les déchets sauvages sont prévus afin de faire disparaître ces déchets du paysage.

Inspiré par:

Toerisme Vlaanderen; Reizen naar morgen
Ville de Brugge; Een klavertje vier voor het toerisme in Brugge

Gemeente Voeren
Gemeenteplein 1
3798 Voeren
www.voeren.be

Commune de Fourons
Place communale 1
3798 Fourons
www.fourons.be